

A KORMÁNY

rendelete

az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet és az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (7) bekezdés 42. pontjában, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 88. § (1) bekezdés 38. és 39. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet módosítása

1. §

(1) Az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E rendelet hatálya kiterjed)

- „a)* az 1. mellékletben meghatározott egyszer használatos műanyagtermékekre,
- b)* az italtartó poharakra, a 15 mikron és a feletti falvastagságú könnyű műanyag hordtasakokra, valamint az oxidatív úton lebomló műanyagtermékekre.”

(2) Az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A 4. § (1) bekezdése 2024. július 1-jén lép hatályba.”

2. Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet módosítása

2. §

(1) Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyártó nyilvántartást vezet az általa tárgyévben)

„a) Magyarországon forgalomba hozott 1. melléklet 1. pontjában felsorolt termékek mennyiségéről (kg), a részben műanyagból készült termék esetében a termék mennyisége mellett annak műanyagtartalmáról is (kg);”

(2) Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyártó az általa átvett, a gyűjtő az általa elkülönítetten gyűjtött, az 1. melléklet 4. pontjában felsorolt termékből származó hulladék kilogrammban kifejezett mennyiségéről nyilvántartást vezet. A nyilvántartásban az újrafeldolgozás céljából, minden más hulladéktól elkülönítetten gyűjtött és a települési hulladék egyéb műanyag-, fém-, papír- vagy üveghulladékaival együtt gyűjtött italpalackokra vonatkozó adatokat elkülönítetten kell szerepeltetni.”

3. §

Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet a következő 10/A. alcímmel egészül ki:

„10/A. Kiterjesztett gyártói felelősség

16/A. §

Az 1. melléklet 6. pontja szerinti egyszer használatos műanyagtermékekre és műanyagot tartalmazó halászeszközökre vonatkozó kiterjesztett gyártói felelősségi szabályokat – a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendeletben nem szabályozott esetekben – a 2. melléklet határozza meg.”

4. §

(1) Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 1. melléklete az *1. melléklet* szerint módosul.

(2) Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet a *2. melléklet* szerinti 2. melléklettel egészül ki.

5. §

Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet

- a) 11. § nyitó szövegrészában a „belül biztosítsák az” szövegrész helyébe a „belül a koncessziós társaság biztosítsa az” szöveg,
- b) 16. § (1) bekezdés *b*) pont *bd*) alpontjában az „egységnyi” szövegrész helyébe a „műanyagtípusáról, egységnyi” szöveg,
- c) 18. § (2) bekezdés *e*) pontjában az „összhangban a 1. melléklet 3.3” szövegrész helyébe az „összhangban az 1. melléklet 6.8” szöveg,
- d) 1. melléklet 1.1. pontjában a „fedelét.” szövegrész helyébe a „fedelét, üresen vagy megtöltve.” szöveg,
- e) 1. melléklet 3.4. pontjában a „poharak.” szövegrész helyébe a „poharak, üresen vagy megtöltve.” szöveg,

- f) 1. melléklet 5.4. pontjában az „is.” szövegrész helyébe az „is, üresen vagy megtöltve.” szöveg lép.

6. §

Hatályát veszti az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés c) pontjában az „5. § szerinti termékövetelménnyel érintett” szövegrész.

3. Záró rendelkezések

7. §

(1) Ez a rendelet – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) A 3. §, a 4. §, az 5. § a) és c) pontja, az 1. melléklet és a 2. melléklet 2023. július 1-jén lép hatályba.

8. §

(1) E rendelet 1. alcíme

a) a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, és

b) az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) A 2. alcím az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(Orbán Viktor)
miniszterelnök

1. melléklet a .../2022. (...) Korm. rendelethez

1. Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 1. melléklete a következő 6. ponttal egészül ki:

„6. Kiterjesztett gyártói felelősséggel érintett termékek.

6.1. Ételtároló edények, azaz ételtartók vagy dobozok tetővel vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek

6.1.1. azonnal fogyaszthatók helyben, vagy elvihetők

6.1.2. fogyasztása általában az edényből történik, valamint

6.1.3. készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek,

beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készételekhez használt ételtároló edényeket, kivéve az italtárolókat, tányérokat és tasakokat, valamint az ételt tartalmazó csomagolásokat.

6.2. Flexibilis anyagból készült zacskók vagy csomagolások olyan élelmiszerek tárolására, amelyeket a zacskóból vagy csomagolásból készételként történő azonnali fogyasztásra szánnak

6.3. Legfeljebb három liter űrtartalmú italtárolók, vagyis folyadék tárolására használatos tárolók, például italpalackok, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is, valamint a kompozit italcsomagolás, beleértve a kupakokat és a fedeleket is, kivéve azokat az üveg vagy fém italtárolókat, amelyeknek a kupakja vagy a fedele műanyagból készült

6.4. Italtartó poharak, beleértve azok tetejét és fedelét, üresen vagy megtöltve

6.5. Könnyű műanyag hordtasakok a 94/62/EK irányelv 3. cikk 1c. pontjában meghatározottak szerint

6.6. Nedves törülközők, azaz előre megnedvesített kozmetikai és háztartási törülközők

6.7. Léggömbök, kivéve az ipari vagy más foglalkozásszerű felhasználásra szánt ballonokat, valamint a fogyasztók számára nem értékesített alkalmazásokat

6.8. Dohánytermékek szűrővel, valamint azok a szűrők, amelyeket a dohánytermékekkel történő együttes használathoz hoznak forgalomba

6.9. Műanyagot tartalmazó halászeszközök”

„2. melléklet az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelethez

Kiterjesztett gyártói felelősségi szabályok

1. Az 1. melléklet 6.1.-6.5. pontjában meghatározott egyszer használatos műanyagtermékek gyártói által fizetett, a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott kiterjesztett gyártói felelősségi díjnak az ott meghatározott költségeken túl fedezni kell az alábbi költségeket is.

1.1. Az említett termékekre vonatkozó, a 13. §-ban meghatározott figyelemfelkeltő intézkedések költségei,

1.2. az említett termékek köztéri hulladékgyűjtő rendszerekbe eldobott hulladékának gyűjtési költségei, ideértve az infrastruktúrát és annak működtetését, majd a hulladékgyűjtést követően az említett hulladék szállítását és kezelését is, és

1.3. az említett termékek elhagyott hulladékának eltakarításával kapcsolatos költségek, majd az említett elhagyott hulladék ezt követő szállítása és kezelése.

2. Az 1. melléklet 6.6.–6.8. pontjában meghatározott egyszer használatos műanyagtermékek gyártói által fizetett, a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott kiterjesztett gyártói felelősségi díjnak az ott meghatározott költségeken túl fedezni kell az alábbi költségeket is.

2.1. az említett termékekre vonatkozó, a 13. §-ban meghatározott figyelemfelkeltő intézkedések költségei,

2.2. az említett termékek elhagyott hulladékának eltakarításával kapcsolatos költségek, majd az említett elhagyott hulladék ezt követő szállítása és kezelése, és

2.3. a Ht. 30/A. § (3) bekezdés *ac)* pontja szerinti adatgyűjtés és adatszolgáltatás költségei.

3. Az 1. melléklet 6.8. pontjában meghatározott egyszer használatos műanyagtermékek gyártói által fizetett, a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott kiterjesztett gyártói felelősségi díjnak az ott meghatározott költségeken túl fedezni kell a köztéri hulladékgyűjtő rendszerekbe eldobott hulladék gyűjtésének költségeit, ideértve az infrastruktúrát és annak működtetését, valamint az említett hulladék gyűjtést követő szállítását és kezelését is, azzal, hogy ezek a költségek magukban foglalhatják az említett termékek hulladékának gyűjtésére szolgáló sajátos infrastruktúra kialakítását, mint például megfelelő hulladéktárolók elhelyezését a hulladékképződés szokásos helyszínén.

4. Az 1. melléklet 6.9. pontjában meghatározott műanyagot tartalmazó halászeszközök gyártói által fizetett, a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott kiterjesztett gyártói felelősségi díjnak az ott meghatározott költségeken túl fedezni kell az alábbi költségeket is.

4.1. A hulladékká vált és a megfelelő kikötői befogadólétesítményben az (EU) 2019/883 irányelvnek megfelelően leadott, műanyagot tartalmazó halászeszközök elkülönített gyűjtésének költségeit, vagy egy ezzel egyenértékű, az (EU) 2019/883 irányelv hatályán kívül eső gyűjtési rendszer költségei, majd a gyűjtést követő szállítás és hulladékkezelés költségei, és

4.2. a műanyagot tartalmazó halászeszközökkel kapcsolatban a 13. §-ban meghatározott figyelemfelkeltő intézkedések költségei.

5. Az 1–3. pontban meghatározott költségek nem haladhatják meg az említett szolgáltatások költséghatékony módon történő nyújtásához szükséges költségeket, és gondoskodni kell azok átlátható módon történő megállapításáról az érintett szereplők között. A hulladék

eltakarításának költségeit a hulladékgazdálkodási tevékenység ellátásáért felelős szervezetek által vagy azok nevében végzett tevékenységekre kell korlátozni. A költségek kiszámításának módszertanát úgy kell kialakítani, hogy az lehetővé tegye a hulladék eltakarítási költségeinek arányos módon történő megállapítását.”

VÉGSŐ ELŐTERJESZTŐI INDOKOLÁS

az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet és az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló Korm. rendelethez

A kormányrendelet indokolásának az Indokolások Tárában történő közzététele – a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 21. § (2) bekezdés b) pontja alapján – annak technikai és végrehajtási jellege miatt nem szükséges.

A jogszabály célja a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv (a továbbiakban: HKI) módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/851 európai parlamenti és tanácsi irányelv által előírt kötelezettségek hazai átültetésének megvalósítását követő részletszabályozás során szükségessé vált módosítások és pontosítások elvégzése.

A HKI módosítása alapján a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényt (a továbbiakban: Ht.) is módosító egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény kihirdetésével az irányelvi minimumkövetelmények általános előírása megvalósult. A HKI módosításának hazai jogrendbe már átültetett minimumkövetelményei biztosítják, hogy a termékek gyártói viseljék a pénzügyi felelősséget, illetve a pénzügyi és szervezési felelősséget a termék életciklusa során a hulladékká válást követően a hulladékkezelésért.

A HKI módosítás rendelkezéseinek átültetése a minimumkövetelmények törvénybe iktatásán túl részletszabályok megalkotását is szükségessé teszi. Ez egyrészt új - a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerre, valamint a kötelező visszaváltási díjas rendszerre vonatkozó - kormányrendeletek megalkotásával, másrészt ezzel összefüggésben a jelen jogszabályban megjelölt kormányrendeletek módosításával valósul meg.

A HKI módosítás kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerre vonatkozó követelményrendszeréhez szorosan kapcsolódnak az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: SUP irányelv) előírásai is.

Az 1. alcím az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 301/2021. Korm. rendelet) módosítását tartalmazza, amely jogtechnikai jellegű pontosítás miatt szükséges a rendelet hatályára vonatkozóan. A 301/2021. Korm. rendelet tartalmaz előírást a 15 mikron és a feletti falvastagságú könnyű műanyag hordtasakokra, azonban a rendelet hatályát megállapító, 1. § (1) bekezdése szerinti felsorolásban ezek a termékek technikai hiba folytán nem szerepelnek.

A módosító rendelkezés – annak technikai, pontosító jellegére tekintettel – a jogszabály kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

A 301/2021. Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése szerint tilos az 1. melléklet hatálya alá nem tartozó italtartó pohár forgalomba hozatala, beleértve annak tetejét és fedelét is. A műanyag italtartó pohár fogalma alatt a jogszabályi és bizottsági iránymutatások alapján egyértelműen érteni kell a részben műanyagból készült, műanyag bevonattal ellátott papírpoharakat is. A 6. § (2) bekezdése alapján a tiltó rendelkezés 2023. január 1-jén lép hatályba. A műanyag italtartó poharak kivezetése esetén helyettesítő termék alkalmazása válik szükségessé, mely továbbra is korlátozottan áll rendelkezésre. Elsődleges alternatívát az előre csomagolt, palackozott italok jelenthetnek a helyben fogyasztás során alkalmazható újrahasználható poharak mellett.

Fentiekre tekintettel szükséges az italtartó poharak forgalomba hozatalát tiltó rendelkezéseinek hatályba lépését a kötelező visszaváltási rendszer féléves bevezető időszak leteltének dátumával összhangba hozni, azaz 2023. január 1. helyett 2024. július 1. dátumban meghatározni. Ez a megoldás biztosítja, hogy a poharak helyett használt egyutas italcsomagolások minél nagyobb arányban kerüljenek visszagyűjtésre és hasznosításra és minél kisebb eséllyel kerüljenek ki a környezetbe.

A hatályba lépés dátumát kitoló rendelkezés a jelenlegi hatályos rendelkezés szerinti közeli, 2023. január 1-jei hatálybalépés miatt, a felkészülés érdekében a jogszabály kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

A jogszabály 2. alcíme az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendeletet módosítja. A módosítás elsősorban a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendelet rendelkezései alapján, azok hatályba lépéséhez igazodva a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerre vonatkozó szabályokkal egészíti ki a jogszabályt 2023. július 1. napjától.

A kiegészítések egyrészt rögzítik, hogy a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettséget a gyártó nevében teljesítő szervezet feladatait ellátó koncessziós társaság biztosítja a meghatározott egyszer használatos műanyagtermékek elkülönített gyűjtését, másrészt az egyszer használatos műanyagtermékeken belül megjelölik a kiterjesztett gyártói felelősséggel érintett termékek körét, amelyekre, valamint a műanyagot tartalmazó halászeszközökre vonatkozóan a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendeletben nem szabályozott kérdésekben további szabályokat határoznak meg a SUP irányelv vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.

A módosítás emellett a gyártó nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségével kapcsolatos rendelkezések pontosítását tartalmazza az Európai Bizottság felé történő jelentéstétel érdekében, továbbá az italtartó poharak meghatározását pontosítja. E technikai jellegű módosítások a jogszabály kihirdetését követő harmadik napon lépnek hatályba.